

Informasjon om ultralydutdanning for radiografer

Radiografforbundet får ofte henvendelser med spørsmål om hvor det finnes muligheter for norske radiografer å utdanne seg innen ultralyd. Det er både radiografstudenter, radiografer og ledere som spør oss om dette og det virker som interessen er jevnt stigende.

Det er også jevnt stigende med antall radiografer som er involvert i ultralyd på en eller annen måte, både de som kaller seg sonografer og de som på annen måte er involvert i bruk av ultralyd. Tittelen sonograf er for øvrig ikke beskyttet eller regulert og derfor heller ikke noe offisielt register over antall og hva de har av utdanning. Men antallet radiografer er ikke veldig stort i Norge og miljøene er relativt små og oversiktlige, så via vår kontakt med medlemmer og tillitsvalgte har vi nokså god oversikt over utbredelsen og utdanningsbakgrunn.

Radiografforbundet har også lagt til rett for nettverksbygging mellom de radiografer som utfører ultralyd i Norge og i Norden for øvrig gjennom blant annet opprettelse av egen Facebook gruppe (Nordic forum for sonographers). 4 og 5 april arrangerte vi også ett eget seminar for både beskrivende radiografer innen ultralyd og innen skjelettdiagnostikk. Det er også ønsket om å få til felles faglige arrangementer med Danmark og Sverige for disse gruppene, da antallet i hvert av landene enda er for lavt til å kunne arrangere egne kurs med ønsket antall deltakere på.

Men tilbake til hvor man kan ta utdanning innen ultralyd som radiograf. Hittil er det kun ett kull radiografer som har fått gjennomført en bred ultralydutdanning i Norge. Det foregikk ved Høyskolen på Gjøvik (HiG) for snart 10 år siden og var ett 60 SP tilbud over 2 år. De fleste radiografer som utfører ultralydundersøkelser i Norge gjennomførte dette studiet. Siden den gang har HiG fusjonert med NTNU i Trondheim og det har ikke kommet i gang noe nytt kull med tilsvarende innhold. Dette jobbes det imidlertid med å få til selv om man ikke ser ut til å få noe støtte fra Norsk Radiologisk Forening i dette arbeidet. Ved NTNU har man i flere år tilbudt kortere og smalere utdanningstilbud innen ultralyd og noen radiografer har gjennomført disse.

I tillegg har flere enkeltradiografer reist til utlandet og fått ultralydutdanning der. De fleste av disse har gjort dette i England, enten som full tids studium over ½ - 1 år eller gjennom en eller annen form for kombinasjon med jobb, samlinger og fjernundervisning. Det er også en del radiografer som gjennom lokal opplæring og veiledning utfører enkelte ultralydundersøkelser av varierende omfang.

For en tid siden ble vi gjort oppmerksomme på at radiografer fra Norge ikke lengre fikk studieplass ved videreutdanninger i ultralyd i Storbritannia. Det var en norsk radiograf som hadde erfart dette da han søkte studieplass ved ett større universitet i England i 2018. Dette var begrunnet med at studieplassene var prioritert for egne studenter på grunn av mangel på både veiledere og på sonografer i Storbritannia. For oss i det Norske radiografforbundet var dette overraskende nytt og vi tok kontakt med Society of Radiographers i London for å undersøke dette nærmere. Her ble dette delvis bekreftet men man mente at det ville være ulike løsninger og krav rundt om i Storbritannia og at det helt sikkert var åpent også for internasjonale studenter ved mange av utdanningstilbudene for både beskrivende radiografer generelt og innenfor ultralyd. Vi ble så anbefalt å ta kontakt med CASE (Consortium for the Accreditation of Sonographic Education) som har ansvar for akkreditering av ulike programmer for ultralydutdanning i Storbritannia. Her ble vår henvendelse positivt mottatt og med løfte om at dette skulle de undersøke for oss og komme tilbake med informasjon til oss om. Etter ett par uker mottok vi en samling tilbakemeldinger fra en rekke utdanningssteder med tilbud innen ultralyd for radiografer i Storbritannia. I denne finner man at det er fortsatt fullt mulig å få studieplass som internasjonal søker, man må bare oppfylle generelle krav til internasjonale søkere om engelskkunnskaper og utdanningsbakgrunn, samt ha på plass avtale og mulighet for lokal

veiledning og praksis i studieperioden. Det er en rekke ulike tilbud, både i innretning på varighet, studiepoeng, undersøkelsestyper og områder. Det varierer også mellom full tids studier, moduler, deltidsløsninger og om det inngår fjernundervisningsmuligheter.

CASE har en oversikt over alle utdanningstilbudene innen ultralyd som de har akkreditert. Her finner du litt generell informasjon om hvert studiested, hva de tilbyr og kontaktopplysninger;

<http://www.case-uk.org/course-directory/>

Tilbakemeldingen vi fikk fra CASE på vår henvendelse om muligheter for radiografer fra Norge til å ta ultralydutdanning i Storbritannia kan du lese nedenfor. Her finner du også at ett av studiestedene (Homerton University Hospital, University of East London) faktisk tilbyr å komme til Norge for å gjennomføre ultralydutdanning her og oppgir en link til ett planlagt 15 ECTS kurs i muskel og skjelett ultralyd (MSK) på norsk i Bergen høsten 2019.

March 2019 - Responses from Course Leaders (of CASE accredited courses) regarding students from Norway:

City, University of London:

It would depend on their clinical placement availability (including scope of work, supervision, ability for supervisor to come over for the training day etc), whether they meet entry requirements & many other factors. If all the entry requirements are met, there's still the issue with our programme being day release. Would they be able to provide the student with funding to fly over here each week?

Cumbria University:

We would need to explore costings for one of our team to visit you to moderate a clinical assessment with your hospital based assessor and your clinical placement– we have never had to do this previously, so I cannot currently say how much the additional charge would be for this or if the proposal is financially viable –it would depend on how many visits were required etc. We would be willing to investigate the additional fees further within our institution if required.

Birmingham City University:

We are more than happy to take Norwegian students onto our programme as long as they understand and agree to the requirements of the programme including meeting entry requirements.

In addition to the requirements of clinical training time and support, the student must meet the IELTS standard for English language, be prepared to attend weekly taught sessions and have a supervisor who will assess them in their own department.

We currently have two Danish students, who tell me that they will be the first reporting sonographers in Denmark. They have been very committed, travel each week and have attended all sessions.

As the BCU course is weekly attendance, this may not suit students in terms of travel, but we are happy to consider them.

Homerton University Hospital, University of East London:

I am happy to accept Norwegian Students and have had a few on past course. It may also be worth mentioning that I have been involved in setting up a course at the University in Bergen Norway on which I teach.

The link for this is <http://www.uib.no/en/course/MANTULT664>

Obviously only MSK

University of Essex:

At the University of Essex, we are receptive to students from overseas for our Postgraduate Musculoskeletal pathway. They have to attend at least 3 weekends of face to face teaching in the UK. They need to be able to access clinical mentorship that will meet the demands of the course in their home country, (or be prepared to travel a lot) and then to come to the UK for a practical assessment to finalise clinical competency.

Whilst there are logistical considerations, they are not insurmountable. We do however only offer MSK education.

AECC University College:

We have a CASE accredited MSC program running in Norway with focus on MSK. We would be more than happy to work with Norway to deliver a course in other Ultrasound subject areas. This course is based on clinical placements agreed and assessed in Norway with teaching and assessments carried out in Norway also.

With regards to accepting students in the UK this requires them to have passed English language test (all our undergrads manage this with no issues) and have one of two clinical placement options.

1. Willing to attend their clinical training placement provided to them in the UK from our partners in the NHS
2. Have a appropriate site for training in Norway. (We assess this through application process - number of patients, copy of their imaging guidelines. If we are not sure, then a site visit takes place)

Please feel free to put me in touch.

Warren Foster

Head of School, School of Medical Ultrasound, AECC University College, Bournemouth

Email: wfoster@aecc.ac.uk

Kings College London:

We are already working with the University of Malta through a series of Webinars and will be undertaking their clinical assessments on the Island in due course. We have been approached by Gibraltar to do something similar. Is this the approach that Norway are looking for or are they looking for students to come to the UK?

Glasgow Caledonian University:

We accept International students here at GCU, but there are several conditions:

Their undergraduate degree needs to be of an equivalent level to the UK,

They have an IELTS core of 7.0, with no element below 6.5

They have evidence of regular access to ultrasound mentorship and practice.

We deliver our teaching in blocks to facilitate students and departments from across all of Scotland, including the islands and Northern Ireland.

We also deliver an International programme in the United Arab Emirates, where we work in collaboration with a medical partner and deliver teaching and assessment in that country. We would also be happy to discuss this as an option too if of interest.

Please feel free to pass on our details.

Elaine Gardiner

Programme Lead Medical Ultrasound, Department of Podiatry and Radiography, School of Health & Life Sciences

Email: Elaine.gardiner@gcu.ac.uk

University of Leeds

We are able to accept Norwegian students. They would need to have found a placement either in Norway or in the UK before they could apply and would have to pay international fees plus any associated expenses (e.g. for clinical assessments).

University of Derby

The University of Derby does accept international students onto the postgraduate programme. Our modules are taught in block weeks rather than day release and there would be three block weeks of teaching for the module (1 end of Sept/ Beginning Oct, 1 in November and then the third academic week is in March).

If they would like to discuss this further then they are free to contact us.

Håkon Hjemly – Fagsjef Norsk Radiografforbund